

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet
Stormgade 2-6
1470 København K
Att. Andrea Honoré

29. maj 2024

KVINFOs bemærkninger til afskaffelse af ligestillingsredegørelser og forenkling af regler om kønssammensætningen i bestyrelser m.v. (sagsnr. 2024 - 73).

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har den 8. maj 2024 bedt om KVINFOs eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd og lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (Afskaffelse af ligestillingsredegørelser og forenkling af regler om kønssammensætningen i bestyrelser m.v.) (sagsnr. 2024 - 73).

Forslagets indhold

Med forslaget ønsker regeringen at forenkle en regler vedrørende offentlige myndigheder og virksomheders forpligtelser til regelmæssigt at indberette om deres arbejde med ligestilling.

I dag gælder det, at statslige institutioner og statslige virksomheder med 50 eller flere medarbejdere samt ministerier, kommuner og regioner er forpligtet til hvert tredje år at redegøre for deres arbejde for ligestilling jf. ligestillingslovens § 5. Det kaldes ligestillingsredegørelser. Ligestillingsredegørelserne følger blandt andet op på ligestillingslovens § 4, som giver offentlige myndigheder en generel forpligtelse til at arbejde for ligestilling inden for deres område og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning. Redegørelserne indeholder bl.a. oplysninger om målsætninger for ligestilling og kønsfordelingen i ledelse og personaleområdet i øvrigt.

Det gælder desuden, at statslige institutioner og virksomheder skal opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelser og på de øverste ledelsesniveauer og udarbejde en politik for at øge antallet af det underrepræsenterede køn jf. ligestillingslovens § 11. Der skal kun laves måltal og politikker for de øverste ledelsesniveauer, hvis institutionerne eller virksomhederne har 50 eller flere medarbejdere. Der skal indrapporteres årligt.

Siden 1. januar 2023, hvor kommuner og regioner blev omfattet af reglerne om måltal og politikker, er der blevet et overlap med ligestillingsredegørelserne, når det kommer til at indrapportere kønsfordeling i ledelse og bestyrelser.

KVINFO
CHRISTIANS BRYGGE 3
1219 KØBENHAVN K
TEL +45 33 13 50 88
kvinfo@kvinfo.dk
www.kvinfo.dk

CVR.NR.: 12919247
EAN NR.: 5798009814371

Derfor lægger regeringen med forslaget op til følgende ændringer:

1. Ligestillingsredegørelser afskaffes.
2. Der indføres en bagatelgrænse for, hvem der skal indrapportere måltal og politikker om kønssammensætning i bestyrelse, så det kun gælder for institutioner og virksomheder over 50 ansatte (de som i dag indrapporterer om både bestyrelse og de øverste ledelseslag)
3. Rapportering af måltal og politikker for kønssammensætning i bestyrelse og ledelse ændres fra at være årlig til at være hvert andet år.

I de følgende afsnit gennemgås KVINFOs bemærkninger til hver af de tre ændringer.

1. Ligestillingsredegørelser afskaffes

KVINFO er enig i, at der er behov for justering af reglerne om ligestillingsredegørelser i lyset af nye regler om kønssammensætning i ledelse og bestyrelser. Uden ændring vil der derfor være dobbeltadministration, og det er u hensigtsmæssigt.

En afskaffelse af ligestillingsredegørelserne vil dog ikke kun fjerne dobbeltadministration. Den vil også fjerne rapportering på andre områder, som der ikke rapporteres om ellers og hvor der er store udfordringer.

Der er dels tale om den del, som kaldes *personaleområdet i øvrigt*. Det er her der indberettes om indsatser for ligestilling i rekruttering og kønsfordeling i deltid- og fuldtidsansatte. Det gælder desuden ligestilling i *kerneydelsen* – altså hvordan virksomhederne indarbejder ligestilling i deres indsatser såsom undervisning, sundhedstilbud eller kommunikation med borgerne.

Forslaget indeholder ikke en plan for, hvordan man har tænkt sig at følge op på ligestilling på disse væsentlige områder efter en afskaffelse af redegørelserne – og mere generelt hvordan man vil sikre, at danske myndigheder efterlever ligestillingslovens § 4 (*Offentlige myndigheder skal inden for deres område arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning*) uden ligestillingsredegørelserne.

[Den seneste opgørelse af ligestillingsredegørelser, som Rambøll lavede for Digitalisering- og Ligestillingsministeriet i 2023](#), viser, at der er store udfordringer på de områder, som ikke vil blive fulgt efter en afskaffelse. Rapporten viser, at

- der er stor kønsskævhed i personalesammensætningen i kommuner, men kun ca. halvdelen af kommunerne har en strategi for at ændre det.
- der er udbredt kønsskævhed, hvad angår deltidsarbejde i kommuner og regioner.
- de fleste myndigheder har ikke målsætninger for ligestilling i deres kerneydelser.

- en betragtelig del af kommuner og statslige institutioner anvender ikke kønsopdelte data, når de udformer bl.a. evalueringer og målgruppeanalyser. Blandt de statslige institutioner er andelen, som ikke anvender dem, steget.
- en betragtelig del af kommuner og statslige institutioner gør sig ikke overvejelser om køn, når de udarbejder kommunikationsmaterialer til borgere.

Ministeriet har en række begrundelser for afskaffelsen.

Den første begrundelse er, at kommunerne oplever mekanismen som overflødig og unødigt tung.

KVINFO ligger ikke inde med viden om ressourcetrækket i kommunerne, men det er naturligvis vigtigt, at mekanismen er meningsfuld for de involverede. Der er derfor god grund til at foretage en justering i dialog med de involverede institutioner mv. Den dialog bør dog ikke alene have fokus på, hvordan man kan fjerne administrative byrder, men også hvordan man kan sikre at myndighederne efterlever deres lovbundne forpligtelser.

Den anden begrundelse er, at dele af ligestillingsredegørelserne er blevet overflødiggjort af de styrkede regler om kønssammensætning i bestyrelser.

Det er korrekt, at dele af redegørelserne er blevet overflødiggjort – navnlig delen, som handler om kønssammensætning i bestyrelser og ledelse. Men det gælder som nævnt ovenfor ikke de øvrige dele om kerneydelsen og personaleområdet i øvrigt (her ses fx på rekruttering og på kønsfordeling af deltidsarbejde). Ministeriet vurderer, at hovedvægten i redegørelserne har været på kønssammensætning i ledelser og bestyrelser, og det er også det indtryk, man får, når man læser rapporten om redegørelserne fra 2023. Denne præmis er dog ikke givet. Det er et politisk valg, at man har nedtonet fokus på kerneydelse og personaleområdet i øvrigt. Og dette skift i fokus gør også, at ligestillingsredegørelserne i deres nuværende form ikke er velegnet til at monitorere efterlevelse af ligestillingslovens § 4. Det er endnu er god grund til at ændre formatet for redegørelserne.

At dømme efter lovforslaget, har regeringen dog ikke til hensigt at bruge ligestillingsredegørelserne til at fremme en egentlig efterlevelse af § 4. Det er tydeligt, når man læser afsnittet om kerneydelser, hvor der står: *"Ministeriet vurderer endvidere, at **mange offentlige myndigheder arbejder med ligestilling på udvalgte borgerrettede områder, fx i forhold til partnervold, negativ social kontrol, hjemløshed mv. Ligestillingsredegørelserne vurderes således ikke at give et reelt eller retvisende billede af ligestillingsindsatsen i institutionerne eller at være en drivkraft for arbejdet."*** (KVINFOs fremhævning)

Til sammenligning ville en efterlevelse af § 4 antageligt indebære, at **alle** myndigheder arbejdede med ligestilling på **alle** området.

Den trede begrundelse er, at den digitale udvikling gør det lettere at følge med i, hvordan myndigheder arbejder med ligestilling.

Det står ikke klart for KVINFO, hvor på nettet man kan danne sig et overblik over, hvordan offentlige myndigheder arbejder med ligestilling og slet ikke *i al planlægning og forvaltning*. Det er ikke vores indtryk, at dette foregår, og ej heller at myndighederne kommunikerer om det af egen drift i det omfang, det foregår.

Den fjerde begrundelse er, at myndighederne stadig vil være forpligtet til at arbejde for ligestilling jf ligestillingslovens § 4, hvorfor afskaffelse af redegørelserne ikke vil have negative konsekvenser for ligestillingen.

Det er korrekt, at myndigheder fortsat vil være forpligtet til at arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning, selvom ligestillingsredegørelserne afskaffes. Men Rambølls rapport viser, at ikke alle efterlever denne forpligtelse i dag. Dette kan muligvis forklares med, at forpligtelsen er meget bred og ikke er konkretiseret tilstrækkeligt. En afskaffelse af ligestillingsredegørelse vil imidlertid give endnu færre værktøjer til dette formål.

KVINFO vurderer alt i alt, at en afskaffelse af ligestillingsredegørelserne vil gøre det mindre sandsynligt, at ligestillingslovens § 4 bliver efterlevet, samt at en manglende efterlevelse af § 4 vil blive opdaget og håndteret.

- **KVINFO anbefaler** derfor, at reglerne om ligestillingsredegørelser ændres, så man undgår dobbeltadministration og samtidig understøtter og monitorerer offentlige myndigheders efterlevelse af ligestillingslovens § 4.

2. Bagatelgrænse for indrapportering måltal og politikker

Forslaget indebærer også, at der indføres en bagatelgrænse for, hvem der skal indrapportere måltal og politikker om kønssammensætning i bestyrelse, så det kun gælder for institutioner og virksomheder over 50 ansatte (de som i dag indrapporterer om både bestyrelse og de øverste ledelseslag).

KVINFO er enige med ministeriet i, at det kan være en forholdsmæssigt større byrde for små virksomheder at rapportere, og at dette kan begrunde, at man indfører en bagatelgrænse. På den anden side er det KVINFOs vurdering, at mindre organisationer også kan have gavn af at arbejde med kønssammensætningen i deres ledelsesorganer, og uden forpligtelsen er der risiko for et tab.

84,8 pct. af institutionerne mv. med under 50 medarbejdere er friskoler og private grundskoler (frie grundskoler), efterskoler og frie fagskoler.

- **KVINFO anbefaler** derfor, at regeringen supplerer lovændringen med tiltag, der kan understøtte skolers frivillige arbejde med at fremme ligelig kønsfordeling i deres ledelsesorganer.

3. Rapportering af måltal og politikker ændres fra hvert til hvert andet år

Sidst indebærer forslaget, at rapporteringscyklussen vedr. måltal og politikker for kønssammensætning i bestyrelse og ledelse ændres fra rapportering årligt til hvert andet år. Ministeriet vurderer, at der ikke vil være et tab forbundet med at rapporteringscyklussen ændres fra årligt til hvert andet år, og at det derfor er et hensigtsmæssigt sted at forenkle regler og procedurer. KVINFO kan ikke vurdere, om der vil være et tab forbundet med denne ændring, og har derfor ingen anbefaling vedr. denne ændring.

Venlig hilsen

Henriette Laursen
Direktør

